

Cēsu Mākslas festivāls 2014

CĒSIS
MĀKSLAS
FESTIVĀLS '14

WWW.CESUFESTIVALS.LV

Cēsīm vienmēr bijusi zīmīga loma Latvijas kultūras kontekstā. Pateicoties kultūras tūrisma uzplaukumam, pēdējos gados pilsētas vārds kļuvis aizvien atpazīstamāks arī starptautiskajā apritē. Cēsu zīmolu veidojušas ilgstošas un noturīgas mākslas tradīcijas.

Šobrīd par vienu no pilsētas atpazīstamības zīmēm noteikti var uzskatīt Mākslas festivālu „Cēsis”, kas notiek jau kopš 2007. gada un gūst ne vien reģionāla un valstiska, bet arī starptautiska mēroga atzinību. Cēsīm vienmēr bijusi zīmīga loma Latvijas kultūras kontekstā. Pateicoties kultūras tūrisma uzplaukumam, pēdējos gados pilsētas vārds kļuvis aizvien atpazīstamāks arī starptautiskajā apritē. Cēsu zīmolu veidojušas ilgstošas un noturīgas mākslas tradīcijas. Šobrīd par vienu no pilsētas atpazīstamības zīmēm noteikti var uzskatīt Mākslas festivālu „Cēsis”, kas notiek jau kopš 2007. gada un gūst ne vien reģionāla un valstiska, bet arī starptautiska mēroga atzinību.

Svinot savu astoto jubileju, šogad Mākslas festivāls „Cēsis” notiks no 11. jūlija līdz 9. augustam. Festivāla veidotāji – direktors Juris Žagars, mūzikas programmas vadītāji Indra Lūkina un Arturs Maskats un vizuālās mākslas programmas vadītāja Daiga Rudzāte – apliecina, ka tajā netrūks ne ierasto klasisko lietu, ne dažādu pārsteigumu. „Festivāla mūzikas notikumi septiņu vasaru garumā ir bijis garš ceļš uz nupat atklāto Vidzemes koncertzāli „Cēsis”, kam būs svarīga loma ne tikai Vidzemes reģionā, bet visā Latvijā,” raksturo Juris Žagars. Pirmo reizi festivāla koncerti varēs norisināties jaunā un mūsdienīgā akustiskā koncertzālē, bet izcilo kino programmu varēs baudīt ar modernu digitālo projektoru aprīkotā kinozālē. Turklāt pirmo reizi festivāls piedāvās tik plašu un daudzveidīgu teātra programmu. Savukārt vizuālās mākslas sadaļas spektrs – no klasiskām līdz pārsteidzoši izaicinošām ekspozīcijām.

Festivāla atklāšanas pasākums 11. jūlijā koncertzālē „Cēsis” būs patiesi unikāls mākslas fakts, kas manifestēs festivāla būtību – kino, mākslas un mūzikas pasaules savstarpējo saspēli. Šī gada festivāla īpašā personība būs pasauleslavenais lietuviešu izcelsmes amerikānis, par avangarda kino krusttēvu dēvētais mākslinieks, dzejnieks un režisors, cilvēks-lēģenda Jons Meks. Atklāšanas pasākuma pirmajā daļā, 92 gadīgajam metram klātesot, tiks demonstrēta viņa dokumentālā filma „Endija Vorhola dzīves ainas: draudzības un krustpunkti” (1982). Šajā avangarda kino dienasgrāmatā dokumentēta popārta karaļa Endija Vorhola ikdiena, mākslas radīšanas process un vide, kas viņu iedvesmoja. Festivāla otrajā daļā – muzikāls notikums „Kinomūzika okeāna viļņos”, kurā populārais komponists un perkusionists Ričards Zaļupe kopā ar saviem domubiedriem izpildīs paša komponēto mūziku Māra Martinsona filmai “Oki – okeāna vidū” speciāli festivāla atklāšanai tapušā aranžējumā.

Jona Meka dzīvei un daiļradei veltītā retrospekcija tiks atklāta 11. jūlijā Cēsu alus brūzī, kur vizuālās mākslas ekspozīcijas uzmanības centrā būs Jona Meka mūža 91 notikums un tajos iesaistītie cilvēki. Savukārt Vidzemes koncertzāles „Cēsis” kinozālē katru festivāla sestdienu notiks Jona Meka filmu skate. 12. jūlijā festivāls aicina uz Jona Meka un kino pazinēja Viktora Freiberga publisko sarunu par avangarda lomu pagātnes un šodienas kultūras ainā.

Visu festivāla laiku Cēsu Izstāžu namā skatītājiem tiks piedāvāta latviešu klasiķes, gleznotājas Maijas Tabakas darbu izstāde, kuras ietvaros būs skatāmas gleznas no privātkolekcijām. Šī būs unikāla iespēja redzēt mākslas darbus, no kuriem daļa līdz šim

nekad nav tikusi izstādīta publiski. Cēsu pils klētī būs skatāma mākslinieka Kristapa Ģelža lielformāta plastikāta glezna „Mākslīgais miers IV”. Idejiski šo darbu var uzskatīt par turpinājumu ciklam, kas pirms trim gadiem bija eksponēts 54. Venēcijas mākslas biennālē Latvijas republikas paviljonā. Savukārt Cēsu alus brūzī tiks izstādīta Artūra Pantes multimedialā instalācija „Dzeja interjerā”, kā arī Kaspara Podnieka un Kriša Salmaņa North by Northeast („Ziemeļi – Ziemeļaustrumi”) – Latvijas paviljona ekspozīcija 55. starptautiskajā Venēcijas mākslas biennāles izstādē (sadarbībā ar laikmetīgās mākslas centru „Kim?”).

Jaunā koncertnama kinozālē skatītājiem būs unikāla iespēja noskatīties legendārās kinozinātnieces Valentīnas Freimanis veidoto kino mūziklu zelta izlasi (atklāšanas seanss 13. jūlijā ar Ernsta Lubiča filmu „Viena stunda ar tevi”, 1932). Tiks demonstrētas 13 filmas, kas tapušas laikā no 1932. līdz 1952. gadam un kļuvušas par kino mūziklu zelta klasiku. Seansi notiks otrdienas, ceturtdienas, piektdienas, sestdienas un svētdienas vakaros.

Viens no centrālajiem mūzikas notikumiem būs simfoniskās mūzikas koncerts „Ravela Šeherezade un Štrausa varonis”, kurā piedalīsies soprāns Kristīne Gailīte un Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris ar savu jauno māksliniecisko vadītāju Andri Pogu pie diriģenta pulsts (25. jūlijs, koncertzāle „Cēsis”). Koncerta programmā – Morisa Ravela „Jokdara rīta dziesma” un vokālais cikls „Šeherezade”, kā arī Riharda Štrausa grandiozā simfoniskā poēma „Varoņa dzīve”. Jau citu vakaru koncertzālē klausītāji tiks aicināti uz Šveicē dzīvojošās latviešu pianistes Artas Arnicānes un Īlingas simfoniskā orķestra (Londona) koncertu „Maskata tango un Elgara simfonija” (26. jūlijs, Eiropas kultūras apmaiņas projekts).

Kā katru gadu, izcili koncerti skanēs arī Sv. Jāņa baznīcā. Ar „Gruzijas dvēseli gruzīnu balsīs” baznīcas velles piedziedās gruzīnu vīru grupa Iberi (12. jūlijs). Gaidīts notikums ir Ineses Galantes solokonzerts (18. jūlijs), kurā skatītāju tik iemīļotā dziedātāja kopā ar ērgelnieku Aivaru Kalēju aicinās baudīt Johana Sebastiāna Baha, Georga Frīdriha Hendeļa un Antonio Vivaldi korāļus un operu ārijas. Kamerkoris Stella Montis (Francija) baznīcā izdziedās „Parīzes klaigas un Vaska klusās dziesmas” (27. jūlijs).

Savukārt Cēsu meža skolas izcilajā un klausītāju iemīļotajā kamerzālē paredzēts intīmāks mūzikas notikums – „Dziesmu un romanču vakars”, kas veltīts vienam no visu laiku izcilākajiem Latvijas basiem – dziedātājam Nikolajam Goršeņinam. Koncertā piedalīsies mecosoprāns Ieva Parša, basbaritons Rihards Mačanovskis, jaunais baritons Igors Martaks, kam šis būs viens no pirmajiem lielākajiem publiskajiem iznācieniem, kā arī pianisti Herta Hansena un Mārtiņš Zilberts (19. jūlijs).

Festivāla teātra programmā iekļautas četras skatītāju un profesionāļu atzītas trīs Latvijas teātru izrādes. Koncertzāles skatuvi apdzīvos Liepājas teātra muzikālais dzīvesstāsts „Piafa” (režisore Laura Groza-Ķibere, 1. un 2. augusts), Nacionālā teātra „Mollīja saka jā!” (režisors Pēteris Krilovs, 7. augusts) un „Jūtu tektonika” (režisors Mihails Gruzdovs, 9. augusts), kā arī Dailes teātra „Vecpuiši un vecmeitas” (režisors

Regnārs Vaivars, 8. augusts).

Arī šogad gardēži un estēti aicināti uz gastronomisko performanci Cēsu alus brūzī. „Nepieradinātās vakariņas turpinās..” (12. jūlijs) apspēlēs 1,61803398875 – zelta griezumu, sauktu arī par dievišķo skaitli dabā, mākslā, arhitektūrā, mūzikā, dizainā un arī gastronomijā.

Un kas gan būtu Cēsu mākslas festivāls bez grandioza notikuma tik iecienītajā Cēsu pils parka estrādē? Šogad uz skatuves – „Instrumentu” koncertšovs (19. jūlijs). Visi, kas redzējuši un dzirdējuši „Instrumentus” pērniem koncertzālē „Palladium”, apliecinās – viņu šovs ir spēcīgs un savdabīgs piedzīvojums, kas ilgi paliek atmiņā. „Instrumenti” ļauj noprast, ka Cēsīs brīvā dabā viņu izrāde būs vēl iespaidīgāka, solot īpašas, uz maģiskām sajūtām balstītas noskaņas.

Koncertu un izrāžu laikā jau tradicionāli vecākiem būs iespēja savus bērnus uzticēt Radošajai bērnistabai.

Festivāla budžetu veido valsts, pašvaldības un sponsoru finansējums. Festivāls notiek, pateicoties ikgadējiem festivāla atbalstītājiem – SEB bankai, LMT un SIA „Alfor”. Biznesa vidē regulāri atbalstīt kādu kultūras pasākumu ir liels izaicinājums. Tādēļ ļoti atzinīgi vērtējama šo uzņēmumu vēlme savus zīmolus un vērtības saistīt tieši ar Mākslas festivāla „Cēsis 2014” vārdu, tādējādi apliecinot festivāla spēju ilgstoši noturēt augsto kvalitātes līmeni. Nozīmīgu finansējumu piešķir Kultūras ministrija, Valsts Kultūrkapitāla fonds un Cēsu pilsētas dome. 2007. gadā festivāls saņēmis Kultūras ministrijas gada balvu kultūrā nominācijā „Kultūra valsts izaugsmei”. Festivāla notikumi vairākkārt arī nominēti laikraksta „Diena” kultūras balvai.

Festivāla programma apskatāma [šeit](#)